

SZIF

Státní zemědělský intervenční fond

Státní zemědělský intervenční fond
Česká republika

Souhrn nejčastějších kontrolních nálezů při kontrolách na místě v roce 2017

PORUŠENÍ DZES

Porušení DZES,

tj. dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy:

Často jde o porušení DZES č. 7 – zákaz rušení či poškozování krajinných prvků a druhu zemědělské kultury rybník (za porušení se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny)

PORUŠENÍ DZES

Poznámka ke krajinným prvkům

Jedním z nejčastějších nálezů je rovněž neevidovaný krajinný prvek, v jehož důsledku je výsledek kontroly s výhradami a doporučena aktualizace LPIS. Je-li na dílu půdního bloku krajinný prvek, měl by být v LPIS evidován.

PORUŠENÍ DZES

Nezřídka docházelo také k nálezům porušení standardu DZES č. 5. Na silně erozně ohrožené půdě nesmí být pěstovány erozně nebezpečné plodiny (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok). Porosty ostatních obilnin a řepky olejné na takto označené ploše mohou být zakládány jen s využitím půdoochranných technologií.

Na mírně erozně ohrožené půdě mohou být erozně nebezpečné plodiny zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

Žadatelé, kterých se toto týká, by si měli v LPIS zkontrolovat, kde mají silně a mírně erozně ohroženou půdu zakreslenou.

ZMĚNA TRVALÉHO TRAVNÍHO POROSTU, KTERÝ JE V ENVIRONMENTÁLNĚ CITLIVÉ PLOŠE**Změna trvalého travního porostu (TTP), který je v environmentálně citlivé ploše**

Nejčastěji jde o pěstování brambor na políčku na okraji dílu půdního bloku, o čemž žadatel, který má pozemek pronajatý, v mnoha případech ani neví, neboť brambory jsou vysázeny majitelem pozemku bez vědomí žadatele.

Druhou nejčastější příčinou změny TTP je nedodržení hranice dílů půdních bloků s kulturou orná půda a TTP - při orbě často dojde k priorání nemalé výměry z louky a tím i k porušení. Žadatelé by si měli ověřit, jak mají půdní bloky v LPIS zakreslené, protože často zakres naprosto neodpovídá situaci v terénu a v důsledku toho dochází ke zbytečným kontrolním nálezům.

Rozdíl v deklarované a zjištěné výměře půdního bloku.

Zemědělské pozemky musí být obhospodařované, takže **nezpůsobilé části půdních bloků, které žadatel nemůže udržovat, je potřeba v LPIS vyjmout a provést i změnu výměry půdního bloku v jednotné žádosti, na což se často zapomíná.**

Rozdíl v deklarované a zjištěné výměře půdního bloku

Často je postihován nález dlouhodobě neobhospodařované plochy (tzv. DN). Jde o plochy, které jsou prokazatelně dlouhodobě neobhospodařované, tzn. na pozemku se nacházejí nálety dřevin minimálně 2 roky staré a jejich plocha je větší než 0,01 ha. Dle starších snímků z LPIS je určeno, jak dlouho je daná plocha neobhospodařována, a sankce je podle toho uplatňována i několik let zpětně formou vratek.

Rozdíl v deklarované a zjištěné výměře půdního bloku

Častým porušením bývá nález takzvané **neohlášené plochy, což znamená, že žadatel užívá plochy neevidované v LPIS, nebo užívá zbytkové plochy DPB, které nedeklaroval v žádosti, nebo užívá DPB (či jen jeho část) jiného uživatele.**

Rozdíl v deklarované a zjištěné výměře půdního bloku

- **Potíže jsou také s tzv. kódy SR a SRD, které jsou zadány v případech, že se na dílu půdního bloku nachází**
- stohy, polní hnojiště, složené balíky slámy, rukávce, senáže a siláže, krmiště, dočasné skládky, manipulační plochy – pokud brání v plnění podmínek daného opatření v období rozhodném pro dotaci (trvání delší než 1 rok),
- nepřímá interakce s půdou - v praxi se nejčastěji jedná o kontejnerovny, plochy s květináči, betonové vany ve sklenících, hydroponie, travníkové koberce na trvalých rohožích, rostliny pěstované na foliích, kdy nedochází k interakci kořenů s půdou DPB pod fólií apod.
- skládky materiálů na nezpevněné ploše, pokud jsou na ploše méně jak 1 rok a zároveň brání plnění podmínek opatření nebo jsou na ploše déle jak 1 rok
- skruže
- triangulační a nivelační body
- stavby spojené se zemí pevným základem nebo zcela zapuštěné do země (např. domy/chaty, průmyslové haly, jízdárny pro koně, seníky, vodárny, vybetonované jímky, čistírny odpadních vod, skleníky na zpevněné ploše, kontejnerovny na zpevněné ploše
- stavby mobilní dodatečně spojené se zemí tak, že je znemožněn jejich přesun (např. montované chatky, mobilní buňky zapuštěné do země)
- stavby mobilní, které nejsou spojené se zemí a jejich přesun je možný (např. mobilní domy)
- staveniště (např. skrývka zeminy související zejména se stavební nebo těžební činností, rozestavěná stavba s pevným základem)
- zbořeniště, výkopy a zpevněné plochy
- parkoviště
- solární elektrárny
- skály, balvany
- zpevněné komunikace (tj. asfaltové cesty, betonové či štěrkové cesty) nebo trvalé polní cesty (cesty, které existují na DPB déle než 1 rok), dále pak nezpevněné cesty, které jsou součástí veřejné dopravní sítě (např. cyklostezky), přístupové cesty k jiným objektům (např. k zahrádkářským/chatovým osadám apod.)
- lesy

Rozdíl v deklarované a zjištěné výměře půdního bloku

- rybníky
- pěstírny žampionů
- sportovní dráhy/hřiště/plochy, golfové hřiště včetně odpališť, sportovní střelnice a parkury, jejichž travní porost je uzpůsoben k provozování sportovních/rekreačních aktivit nebo jejichž povrch není vůbec tvořen travní porostem ale např. rašelinou, antukou, pískem, různými frakcemi kamenných drtí nebo umělým povrchem
- motokrosová dráha – plocha, na které se nachází dráha
- stálá letiště - včetně zatravněných sportovních letišť a travnatých ploch, jež slouží primárně leteckému provozu
- trvalé stanové kempy a tábory - neslouží primárně zemědělské činnosti
- plochy pro rekreační a podobné účely (okrasné zahrady a parky, okrasné trávníky, dvory či nádvoří budov a hospodářských objektů)
- vodní plochy umělé vytvořené (např. pevné bazény, zahradní jezírka, požární nádrže)
- plantáže vánočních stromků - plochy osázené vánočními stromky (plantáže) nejsou zemědělskou půdou
- rozptýlené stromy
- sloupy vysokého a velmi vysokého napětí (pokud nejsou uvnitř udržovány)

Dle starších snímků z LPIS je určeno, jak dlouho se daná plocha na dílu půdního bloku nachází, a sankce je podle toho uplatňována i několik let zpětně formou vratek.

Rozdíl v deklarované a zjištěné výměře půdního bloku

Na trvalých travních porostech nezřídka dochází k odečtení výměry z důvodu **nálezu ploch s rákosím či sítinou. Žadatelé si neuvědomují, že kulturou travní porost je pouze zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se nachází souvislý porost s **PŘEVAHOU TRAVIN** určený ke krmným účelům nebo k technickému využití a musí na něm být možné plnit podmínky stanovené zákonem, tzn. zemědělské obhospodařování půdy, např. sečení, pastva.**

EFA – plochy využívané v ekologickém zájmu

EFA – žadatel obhospodařující více než 15 ha orné půdy musí zajistit, aby plocha odpovídající alespoň 5% jeho orné půdy byla plochou využívanou v ekologickém zájmu.

Při FKNM došlo k několika případům, kdy žadatel deklarující méně než 15 ha orné půdy (byl tedy přesvědčen, že EFA plnit nemusí) ve skutečnosti obhospodařoval výměru větší. V důsledku nálezu výše popsaných neohlášených ploch se tedy dostal nad hranici 15 ha orné půdy. Zákresům dílů půdních bloků v LPIS je třeba věnovat maximální pozornost ještě před podáním jednotné žádosti.

EFA – plochy využívané v ekologickém zájmu

Ať už si žadatel zvolí jakýkoli způsob plnění EFA, je vhodné si ponechat určitou rezervu v deklarované výměře jednotlivých EFA, protože v důsledku odečtu nezpůsobilých ploch z výměry DPB docházelo k nedodržení zmíněné hranice 5%.

Příklad – žadatel deklaroval jako EFA plochu s plodinami, které vážou dusík, např. směs jetele s ostatními plodinami. Šlo však již o několikaletý porost a nebyla splněna podmínka, že zastoupení plodiny vázající dusík činí v porostu směsi více než 50%. Tato plocha proto nemohla být započítána do výměry EFA a žadatel v důsledku toho EFA nesplnil.

Děkuji za pozornost.